Za začetek Liffa lahkotna, toda slaba komedija

Zdenko Vrdlovec

Ljubljana – Ideja o slovenski sinhronizaciji tujih filmov, ki je nekaj časa vznemirjala javnost, je skoraj že pozabljena, očitno pa se je je spomnila Ivana Djilas kot režiserka igralsko-glasbenega skeča, v katerem so »sinhronizirali« tako glasbo in petje v Muppet showu in nekaterih drugih filmih kot nekatere ameriške igralce, igralke in režiserje, ki jih je zanimal ljubljanski mednarodni filmski festival, nekateri pa so o njem tudi že nekaj vedeli, čeprav ga niso še nikoli obiskali. Temu domiselnemu in zabavnemu uvodu v 18. Liffe je sledil večer z **Wesom Andersonom** oziroma njegovima filmoma, kratkim *Holet Chevalier* in dolgim *Darjeeling ekspres*. Če je bil ta filmski večer zamišljen kot lahkoten festivalski uvod, se je nekako še posrečil, zato pa je bil kljub precejšnji dolžini precej kratek in šibek v komediografski kvaliteti. *Darjeeling ekspres* želi biti rahlo ekscentrična komedija, obenem pa deluje skoraj frustrirajoče, na eni strani zato, ker njeni poskusi »odštekanega« humorja niso vselej najbolj posrečeni (včasih so celo porazno dolgočasni in enostavno neduhoviti), in na drugi zato, ker je, kot kaže, neka »posebnost« Andersonove komediografije prav v tem, da razočara stereotipna komična pričakovanja. Obenem pa razne stereotipe na veliko uporablja, na primer: trije bratje se na potovanju po Indiji dogovorijo, da se bodo posvetili tudi spiritualnosti te deželе in poskrbeli za svojo duhovno rast, s tem pa seveda ni nič, ker tako pač zahteva komediografsko »pravilo«. Problem pa je v tem, da prav tako »ni nič« tudi z vsem drugim, kar naj bi se jim pripetilo namesto načrtovane spiritualnosti. Ves ta *Darjeeling ekspres* je kot popotovanje bolj nihanje med bolj ali manj aluzivno komiko in burleskniml elementi, predvsem pa daje vtis, kot da je tako globoko potopljen v politično korektnost, da ne zmore več nobenih satiričnih ali parodičnih osti.

Darjeeling ekspres je iz progama Predpremier, kjer so filmi, ki naj bi prej ali slej prišli v redno distribucijo oziroma prikazovanje. To se pravilom tudi zgodi (čeprav ne z vsemi filmi) in v festivalskem katalogu imajo predpremierni filmi res napisane domače distributerje. Pa tudi nekateri filmi iz drugih programov: distributer Cinemania je podpisan pod tremi filmi, romunskim *4 meseci, 3 tedni, 2 dneva* (zlata palma v Cannesu), češkim *Služil sem angleškemu kralju* Jiroija Menzla in slovenskim *Instalacija ljubezni* Maje Weiss; Ljubljanski kinematografi pod dvema – kitajskim *Mirno življenje* in ameriškim *Paranoid Park* Gusa van Santa; Cankarjev dom je napisan kot distributer treh filmov iz Predpremier in animacije *Persepolis*, ki bo prikazana v Perspektivah; zagrebški Blitz pa je odkupil film o skupini Joy Division oziroma njenem pokojnem pevcu *Nadzor*. Žal pa za zdaj še nima slovenskega distributerja nemški film Fatiha Alkina *Z druge strani*, ki je nominiran za evropski film leta.

fotografija dokumentacija Dnevnika

V tekmovalnem programu Perspektive sta danes na sporedu filma mlajših cineastk: v ruskem Sankt Peterburgu rojene Julije Loktev, ki je študirala film v New Yorku, tam posnela tudi svoj prvenec, njen drugi film Dan noč dan noč (s katerim sodeluje na Liffu) pa pripoveduje o ameriškem dekletu, ki se pripravlja na samomorilski teroristični napad. Druga je Argentinka Lucia Puenzo, avtorica treh romanov in režiserka prvenca XXY, ki je v festivalskem katalogu opisan kot »dramatična in rahločutna pripoved o dvospolnosti in bojazni pred drugačnostjo«. Iz programa Proti vetru bo prikazan film madžarskega avtorja Bele Tarra Mož iz Londona, zgodba o moškem, ki se kot priča umora znajde razpet med nedolžnostjo in sokrivdo. Na sliki prizor iz filma Bele Tarra Mož iz Londona.